

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра економічної теорії та економічних методів управління

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково – педагогічної
роботи
Пантелеймонов А. В.

_____” _____ 2018 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МІКРОЕКОНОМІКА

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____

спеціальність _____ 051 Економіка _____

освітня програма _____ Економіка та економічна політика _____

вид дисципліни _____ обв'язкова _____

факультет _____ економічний _____

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету

“22” червня 2018 року, протокол № 7

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Давидов Денис Станіславович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Програму схвалено на засіданні кафедри економічної теорії та економічних методів управління

Протокол від “01” червня 2018 року № 10

Завідувач кафедри економічної теорії та економічних методів управління

(підпис)

Гриценко А.А.
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією економічного факультету

Протокол від “21” червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії економічного факультету

(підпис)

Євтушенко В.А.
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Мікроекономіка” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки

першого (бакалаврського)

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) 051 Економіка

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вибір і прийняття рішень економічними суб'єктами в умовах обмеженості благ на мікрорівні

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Основні засади поведінки споживача і виробника на мікрорівні
2. Специфіка конкретних ринків та ринкових структур

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є розуміння логіки поведінки господарюючих суб'єктів, а також факторів, які впливають на прийняття раціональних рішень.

- 1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є
- вивчення моделей поведінки споживачів і виробників
 - аналіз ключових рис основних ринкових структур
 - вивчення основних видів витрат споживача
 - розгляд ринку факторів виробництва і його основних рис

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

- уміти співвідносити конкретні практичні ситуації, що виникають на мікроекономічному рівні, із наявними та необхідними теоретичними знаннями щодо вирішення поставлених управлінських задач;
- знати основні наукові поняття теорії і методи наукових досліджень, необхідних для розуміння принципів підприємницької діяльності та поєднувати теорію та практику, застосовувати набуті знання мікроекономічної теорії та навичок мікроекономічного аналізу для прогнозування та розробки механізму і заходів господарчої та соціальної політики фірми.

1.4. Кількість кредитів – 6 кредитів ECTS.

1.5. Загальна кількість годин – 180 годин.

1.6. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	-
Семестр	
3-й	-
Лекції	
32 год.	-
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	-
Лабораторні заняття	
16 год.	-
Самостійна робота	
116 год.	-
Індивідуальні завдання	
0 год.	

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основні засади поведінки споживача і виробника на мікрорівні

Тема 1. Базові поняття Мікроекономіки

Потреби і обмежені ресурси. Раціональний вибір. Предмет і метод дисципліни. Історія становлення та сучасний стан науки

Тема 2. Основи теорії попиту і пропозиції на мікрорівні

Попит та фактори, які впливають на нього. Пропозиція: цінові та нецінові фактори. Рівновага попиту та пропозиції. Еластичність та її види.

Тема 3. Модель поведінки споживача та раціональний споживчий вибір

Корисність: сутність та види. Криві байдужості та бюджетного обмеження. Ефект доходу та ефект заміщення.

Тема 4. Виробництво економічних благ і теорія фірми

Природа фірми. Витрати виробництва та їх види. Економія на масштабі. Максимізація прибутку.

Розділ 2. Специфіка конкретних ринків та ринкових структур

Тема 5. Теорія ринкових структур

Загальна характеристика та види ринкових структур. Досконала конкуренція. Монополія, Олігополія та Монополістична конкуренція.

Тема 6. Ринок факторів виробництва і розподіл доходів

Попит на фактори виробництва. Ринок труда і рівень заробітної плати. Диференціація доходів. Ринок капіталу та ринок землі.

Тема 7. Зовнішні ефекти і суспільні блага. Оптимізація суспільного вибору.

Зовнішні ефекти і їх сутність. Специфіка суспільних благ і їх виробництва. Оптимізація суспільного вибору і оцінка суспільних проектів.

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Основні проблеми вибору споживача	6	-
2.	Види еластичності та їх вплив на прибуток підприємства	4	-
3.	Критерії економічного вибору споживача	4	-
4.	Види витрат і їх динаміка	4	-
5.	Державне регулювання ринків недосконалої конкуренції	4	-
6.	Специфіка ринків капіталу і труда	6	-
7.	Способи регулювання виробництва зовнішніх ефектів та суспільних благ	4	-
	Разом	32	-

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Опрацювання та підготовка огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей	20	-
2.	Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу	18	-
3.	Підготовка до виступу на семінарських заняттях	20	-
4.	Підготовка та оформлення схем, таблиць, графіків, діаграм, медіа-презентацій тощо	20	-
5.	Поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації	20	-
6.	Систематизація вивченого матеріалу перед іспитом	18	-
	Разом	116	-

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання для студентів денної форми навчання передбачає виконання курсової роботи, яка дозволяє студентам набути навичок практичного виконання економічних розрахунків, застосування набутих теоретичних знань, принципів та методів макроекономічного аналізу для обґрунтування оптимальних рішень основних макроекономічних суб'єктів.

Курсова робота як самостійне навчально-наукове дослідження має виявити рівень загальнонаукової та спеціальної підготовки студента, його здатність застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних проблем, його схильність до аналізу та самостійного узагальнення матеріалу з теми дослідження.

Кожному студенту видається окремий варіант завдання.

7. Методи контролю

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою та відповідно до Європейської системи залікових кредитів (ECTS). Підсумком курсу є екзамен.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах: виконання самостійної роботи та роботи на семінарських (практичних) заняттях; проведення поточного модульного контролю.

На практичних заняттях оцінюється участь в обговоренні ситуацій, доповіді на основі самостійного поглибленого вивчення питання з теми курсу; доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ; участь у дискусіях та виконанні завдань (графоаналітичних вправ та задач).

Підсумковий контроль знань здійснюється в кінці – екзамен – проводиться у письмовій формі, оцінюється в 40 балів та має наступну структуру:

- теоретична частина – 2 питання відкритої форми;
- практична частина – 2 задачі.

Оцінка, еквівалентна «відмінно», виставляється, якщо студент виявив всебічно системні та глибокі знання, в повному обсязі твердо засвоїв весь програмний матеріал, вичерпно та послідовно дав відповіді на всі питання екзаменаційного білета, тісно пов'язує теорію з практикою, показує знання літератури, вміння самостійно аналізувати та тлумачити економічні норми та поняття і застосовувати їх при вирішенні завдань, правильно аргументує висновки, вміє самостійно узагальнювати матеріал і логічно його викладати, не допускаючи помилок.

Оцінка, еквівалентна «добре», виставляється, якщо студент твердо знає програмний матеріал, має навички аналізу та тлумачення економічних норм та понять, логічно відповідає на поставлені питання, не допускає суттєвих помилок.

Оцінка, еквівалентна «задовільно», виставляється, якщо студент засвоїв основний матеріал, але не знає окремих деталей, допускає неточні відповіді та формулювання понять, порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, має прогалини в знаннях.

Оцінка, еквівалентна «незадовільно», виставляється, якщо студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, не володіє навичками застосування економічних норм, які забезпечували б вирішення професійних завдань.

Підсумкова оцінка виводиться за сумою балів, набраних студентом за роботу протягом семестру (з урахуванням самостійної роботи, поточного і проміжного контролю) та за результатами підсумкового контролю (екзамену), що дає змогу оцінити знання студентом усього курсу дисципліни.

8. Схема нарахування балів

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні екзамену.

Форма навчання	Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання							Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Курсова робота	Разом	Екзамен	Сума
	Перелік тем навчальної дисципліни											
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7					
Денна	2	2	2	2	2	2	2	20	26	60	40	100
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-

T1, T2 ... – теми навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Лісовицький В.М. Мікроекономіка. Навчальний посібник. Видання 3-є. Доповнене і дороблене. - К.:Кондор. - 2007. - 167 с.
2. Нуреев Р.М. Курс мікроекономіки: Учебник для вузов. - М.: Норма, 2005 (и более поздние издания). - 576 с.
3. Мікроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид. – К.: Знання, 2008. – 679 с. (Класичний університетський підручник)

Допоміжна література

1. Мікроекономіка: практикум. Навчальний посібник. / За ред. В.Д.Базилевича. 3-тє вид., стер.- К.: Знання, 2012. - 491с.
2. Базылев, Н.И. Курс мікроекономіки в таблицях и схемах: Учебное пособие / Н.И. Базылев, М.Н. Базылева. - Мн.: Совр. школа, 2010. - 144 с.
3. Басовский, Л.Е. Мікроекономіка: Учебник / Л.Е. Басовский, Е.Н. Басовская. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. - 224 с.
4. Белоусова, И.Э. Мікроекономіка: Базовый курс: Учебник для бакалавров / И.Э. Белоусова, И.В. Бубликова; Под ред. Г.А. Родина, С.В. Тарасова. - М.: Юрайт, 2013. - 263 с.
5. Вечканов, Г.С. Мікроекономіка: Учебник для вузов: Стандарт третьего поколения / Г.С. Вечканов, Г.Р. Вечканова. - СПб.: Питер, 2012. - 464 с.
6. Воронин, А.П. Мікроекономіка. Экономическая теория в вопросах и ответах: учебное пособие / А.П. Воронин. - М.: Экономика, 2009. - 214 с.
7. Гальперин, В.М. Мікроекономіка. В 3-х т. Т. 2. Мікроекономіка / В.М. Гальперин. - СПб.: Эк. шк. ГУ ВШЭ, 2008. - 512 с.
8. Громько, В.В. Мікроекономіка: Учебное пособие / В.В. Громько, Г.П. Журавлева. - М.: ИЦ РИОР, 2012. - 159 с.
9. Гусейнов, Р.М. Мікроекономіка: Учебник для бакалавров / Р.М. Гусейнов, В.А. Семенихина. - М.: Омега-Л, 2012. - 447 с.
10. Джейли, Д.А. Мікроекономіка: продвинутый уровень: Учебник: Пер. с англ. / Д.А. Джейли, Ф.Д. Рени; Науч. ред. В.П. Бусыгина [и др.]. - М.: ИД ГУ ВШЭ, 2011. - 733 с.
11. Журавлева, Г.П. Экономическая теория. Мікроекономіка: Учебник / Г.П. Журавлева, Н.А. Поздняков, Ю.А. Поздняков. - М.: ИНФРА-М, 2013. - 440 с.
12. Зороастрова, И.В. Мікроекономіка. Макроекономіка: сборник кейсов: Учебное пособие для преподавателей / А.В. Аносова, И.В. Зороастрова, А.А. Касаткина; Под ред. А.В. Аносова, С.Ф. Серегина. - М.: Маркет ДС, 2010. - 384 с.
13. Зубко, Н.М. Мікроекономіка: Ответы на экзаменационные вопросы / Н.М. Зубко, А.Н. Каллаур, И.М. Зборина. - Мн.: ТетраСистемс, 2009. - 128 с.
14. Ивасенко, А.Г. Мікроекономіка: Учебное пособие / А.Г. Ивасенко, Я.И. Никонова. - М.: КноРус, 2013. - 280 с.

15. Ильяшенко, В.В. Микроэкономика: Учебник / В.В. Ильяшенко. - М.: КноРус, 2012. - 288 с.
16. Киреев, А.П. Микроэкономика для продвинутых: задачи и решения: Учебное пособие / А.П. Киреев, П.А. Киреев. - М.: Вузовский учебник, ИНФРА-М, 2013. - 160 с.
17. Малкина, М.Ю. Микроэкономика. Практикум: Учебное пособие / М.Ю. Малкина. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. - 176 с.
18. Малкина, М.Ю. Микроэкономика: Учебник / М.Ю. Малкина. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. - 395 с.
19. Моховикова, Г.А. Микроэкономика: Учебник для бакалавров / Г.А. Моховикова. - М.: Юрайт, 2013. - 268 с.
20. Мэнкью, Н.Г. Микроэкономика / Н.Г. Мэнкью, М. Тейлор; Пер. с англ. А.П. Смольский. - СПб.: Питер, 2013. - 544 с.
21. Мэнкью, Н.Г. Принципы микроэкономики: Учебник для вузов / Н.Г. Мэнкью; Пер. с англ. В.И. Кузин. - СПб.: Питер, 2012. - 592 с.
22. Никулина, И.Н. Микроэкономика: Учебник / И.Н. Никулина. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2013. - 553 с.
23. Носова, С.С. Микроэкономика. Конспект лекций: Учебное пособие / С.С. Носова. - М.: КноРус, 2013. - 224 с.
24. Розанова, Н.М. Микроэкономика. Руководство для будущих профессионалов: Учебник для бакалавров / Н.М. Розанова. - М.: Юрайт, ИД Юрайт, 2013. - 985 с.
25. Тарануха, Ю.В. Микроэкономика (в структурно-логических схемах): Учебно-методическое пособие / Ю.В. Тарануха. - М.: ДиС, 2009. - 320 с.
26. Тарануха, Ю.В. Микроэкономика: Учебник для студентов вузов / Ю.В. Тарануха; Под общ. ред. проф., д.т.н. А.В. Сидорович. - М.: ДиС, 2011. - 608 с.
27. Тарасевич, Л.С. Микроэкономика: Учебник для бакалавров / Л.С. Тарасевич, П.И. Гребенников, А.И. Леусский. - М.: Юрайт, 2013. - 543 с.